

Гульня-падарожжа “БУДЗЬ ПРЫРОДЗЕ СЯБРАМ!”

Мэты: азнаямленне з прыгажосцю прыроды і асцярожнае стаўленне да яе ,
выхаванне пачуцця любві да прыроды, павагі да ўсяго жывога, дапамагчы
вучням усвядоміць сваю маральную адказнасць за лёс роднай зямлі,
фарміраванне маральных якасцяў.

Задачы:

- * паглыбіць веды вучняў аб прыродзе Беларусі;
- * вучыць ацэньваць свае ўчынкi і ўчынкi іншых у прыродзе;
- * развіваць пазнавальную , творчыя і камунікатыўныя здольнасці;
- * выходзіць звычку клапаціцца пра прыроду і яе насельніках;
- * фарміраваць у дзяцей уяўленне пра неабходнасць захавання акаляючай прыроды;
- * фарміраваць уменне бачыць прыгажосць роднай прыроды, выклікаць цікавасць да навакольнага свету, пашырыць рэалістычныя ўяўленні пра прыроду;
- * выходзіць любоў да прыроды, выклікаць жаданне берагчы прыроду;
- * вучыць параўноўваць, аналізаваць, рабіць абагульненні;
- * вучыць дзяцей узаемадзеянню ў мікрагрупе.
- * плакаты
- * выстава малюнкаў на тэму "Беражыце прыроду!"
- * вырабы з прыроднага матэрыялу.

Ход мерапрыемства

Увага! Празвінеў званок.

Час нам пачынаць урок!

Спачатку давайце усміхнёмся сябрам і падумаем, як добра, што мы сёння ўсе разам.

Мы спакойныя, добрыя, ветлівыя, ласкавыя. Мы ўсе здаровыя.

Зрабіце глыбокі ўдых і выдых. Выдыхніце сённяшняю крыўду, злосць, непакой.

Удыхніце ў сябе радасць асенняга дня, цяпло сонечных промняў, прыгажосць акаляючага свету.

Я жадаю вам добрага настрою і ветлівых адносін адзін да аднаго. Я ўпэўнена, што ў нас усё атрымаецца.

Паспрабуйце цяпер не толькі слухаць, але і чуць, не толькі глядзець, але і бачыць, хай ваша сэрца адчуе дабрыню і радасць сённяшняга дня.

Сядзьце роўна, заплюшчыце вочкі і прыслухайцеся (гучыць музыка – шум лесу, спеў птушак, галасы жывёл – прырода)

Скажыце, што вы пачулі, уявілі?

Як гэта назваць адным словам?

А што такое прырода?

Дзеці: *тое, што нас акаляе, але не зроблена рукамі чалавека.*

Гэта зялёныя лясы, палі, жывёлы, птушкі.

А таксама рэкі, моры, акіяны, горы, неба, сонца гэта таксама ўсё прыгожае.

Наша жыццё неад'емнае ад яе.

Прырода корміць, поіць, апранае нас.

Яна шчодрая і бескарыслівая.

Вось як казалі аб прыродзе знакамітыя людзі (зачытваем плакаты на дошцы).

"Шчасце - быць з прыродай, бачыць яе, гутарыць з ёй". Л.М. Талсты

"Чалавек павінен упрыгожваць зямлю". М. Шолахаў

"Я не ведаю нічога больш прыгожага, чым наша зямля". К. Паўстоўскі

Сёння мы будзем гаварыць не толькі аб прыродзе, але і пра адносіны чалавека да яе. Дзе б не жыў чалавек, у горадзе ці загараднай мясцовасці, ён заўсёды акружаны раслінамі, жывёламі, птушкамі, насякомымі. Чалавек ніколі не бывае ізаляваны ад прыроды, але людзі не заўсёды разумеюць, як адлюстроўваюцца на прыродзе іх учынкi.

Тэма нашай класнай гадзіны - **БУДЗЬ ПРЫРОДЗЕ СЯБРАМ!**

Сёння мы здзейснім завочнае падарожжа ў недры Беларусі - будзем падарожнічаць па вызначаных прыпынках. На кожным прыпынку вам прыйдзеца выконваць пэўныя заданні. За правільна выкананае вы атрымаеце фрагмент пазла, з якіх ў канцы падарожжа атрымаеца малюнак. Пры ўваходзе ў клас вы атрымалі малюнак грыбочка. Зараз грыбочкі дапамогуць нам падзяліцца на дзве каманды. Тыя, у каго на малюнку вось такі грыбок (*мухамор*) – сядзьце на гэты рад. Ваша каманда – біёлагі. Завяжыце гальштукі, выберыце капітана і растлумачце назву сваёй каманды. Тыя, у каго на малюнку вось такі грыбок (*баравік*) – сядзьце на гэты рад. Ваша каманда – золагі. Завяжыце гальштукі, выберыце капітана і растлумачце назву сваёй каманды. (гальштукі, капітан, этымалогія слоў.) Заалогія - навука пра жывёл, біялогія – навука аб жывой прыродзе. Будзьце уважлівымі, пачынаем!

Прыпынак 1 – звярыная сцежка. ГРУПОВАЯ РАБОТА

Для каго перш за ўсё лес з'яўляецца хатай? (звяроў). Як называюцца хаткі жывёл? (нара, дупло, бярога і г.д.)

А ці ведаеце вы, дзе які звер жыве? Зараз мы гэта праверым (гульня “Хто дзе жыве”).

Карткі-малюнкi жывёл i iх хатак, трэба правільна раскласці. Праверым – на мультымедыа, агучваем.

Камандзе – малюнак –пазл.

Прыпынак 2 – птушыны пералесак. ФРАНТАЛЬНАЯ РАБОТА

Красворд-птушкі (або загадкі, або малюнкi). Усе разам. Красворд – на мультымедыа.

Камандзе – малюнак –пазл.

Прыпынак 3 - раслінны востраў . ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ РАБОТА

Расліны – не толькі кветкі і травы, але і дрэвы і кусты. Як адрозніць дрэва ад куста? Раздзяліце малюнкi дрэў і кустоў. Бяроза, шыпшына, дуб, сасна, арэшнік, клён, парэчка, ліпа. *Карткі-малюнкi дрэў і кустоў, трэба правільна раскласці. Праверым – на мультымедыа, агучваем.*

Камандзе – малюнак –пазл.

ФІЗХВІЛІНКА

Прыпынак 4 – грыбная паляна. ІНДЫВІДУАЛЬНАЯ РАБОТА

На якія 2 групы падзяляюцца грыбы? (ядомыя і атрутныя).

У вас ёсць сілуэты грыбоў. Размалуй іх шапачкі і падпішы (мухамор, баравік.). *Зверце свае малюнкi з правільнымі. Устаньце тыя, у каго правільна.*

Камандзе – малюнак –пазл.

Прыпынак 5 – ахова прыроды

Рыбе - вада.

Птушцы - паветра.

Зверу - лес, стэп, горы,

А чалавеку патрэбна Радзіма.

"Ахоўваць прыроду, значыць ахоўваць Радзіму!"

Як вы гэта разумееце?

- Дзеці, сённяшні занятак прысвечаны абароне і ахове прыроды. Сапраўды, мы парою не заўважаем той прыгажосці, якая нас акаляе. Мы топчам кветкі, ломім галінкі дрэў, руйнуем гнёзды птушак. Чалавек губіць прыроду, атручвае атмасферу, забруджвае вадаёмы сваімі гігантамі - заводамі. У прыродзе ўсё ўзаемазлучана, усё залежыць адно ад другога: калі патухне Сонца, усё змерзне і пакрыецца цемрай; калі знікнуць паветра і вада – не будзе чым дыхаць і не будзе чаго піць; калі знікнуць расліны – не будзе чаго есці жывёлам і чалавеку. Ёсць навука, якая вывучае нашу хату - планету

Зямля, на якой мы з вамі жывём, і тое, як трэба жыць у гэтай хаце – **экалогія**.
У прыродзе ўсё ўзаемазлучана, гэту ўзаемасувязь і вывучае **экалогія**.
(картка на дошку).

Кл. кіраўнік. Прырода вельмі жорстка карае тых, хто не выконвае яе законаў. А тым часам гэтых законаў усяго чатыры. Іх так лёгка запомніць! Іх сфармуляваў амерыканскі вучоны Барры Каммонер.

Першы закон: **"Усё злучана з усім"**. Дзеянне гэтага закона мы бачым на прыкладах (*У Кітаі былі знішчаны мільёны вераб'ёў, пасля чаго развялася велізарная колькасць шкоднікаў. І кітайцы сталі купляць вераб'ёў у іншых краінах – камар-рыба-чалавек*).

Другі закон абвяшчае: **"Усё павінна кудысьці дзявацца"**. Нішто не знікае бяследна, у тым ліку і смецце, якое закопваюць ці спальваюць. З аднаго рэчыва ўзнікае іншае, пры гэтым атручваецца паветра, змяняецца клімат, хварэюць людзі.

Трэці закон: **"Нішто не даецца дарма"**. Усё, што мы выйгралі, узяўшы ў прыроды, яна забярэ ў нас іншымі шляхамі. Знішчылі вераб'ёў - шкоднікі з'елі ўвесь ураджай. За ўсё даводзіцца плаціць.

Чацвёрты закон: **"Прырода ведае лепш"**. Чалавек, саманадзейна жадаючы "палепшыць" прыроду, парушае ход натуральных працэсаў. У прыроды няма ніякіх адыходаў. А чалавек стварыў і працягвае ствараць велічэзны лік хімічных рэчываў і матэрыялаў, якія трапляючы ў прыроднае асяроддзе, не раскладаюцца, а назапашваюцца і забруджваюць яе.

Памятайце! Папера, кінутая вамі, будзе ляжаць на зямлі больш 2 гадоў, кансервавая банка – 10 гадоў, поліэтыленавы пакет – 200 гадоў, пластыкавая бутылка – 450 гадоў, алюмініевая банка – 500 гадоў, шклянны слоік – 1000 гадоў (наглядна прадметы з лічбамі).

Экалагічная культура складаецца ў тым, каб ведаць і выконваць гэтыя законы, чым мы і будзем з вамі займацца на наступных занятках.

Прыпынак 6 – (правілы паводзін) РАБОТА ў парах

Разгледзь схему на наступным кадры. Растлумач, чаму шматлікія расліны і жывёлы сустракаюцца ўсё радзей. (Адказы дзяцей). Так, ...

Зараз вам трэба злучыць карткі папарна – малюнак з яго подпісам.

Камандзе – малюнак –пазл. Правяраем – па чарзе чытаем і звяраемся з дошкай. (адначасова з'яўляецца знак і да яго подпіс).

Пакажыце свае малюнкi-ў адзін. Што гэта ўсё? Прырода.

Дык навошта трэба берагчы і любіць прыроду?

(каб жыць;

каб паветра, вада былі чыстымі,

птушкі, звяры, расліны - не выміралі

Наша Радзіма павінна быць чыстай,

Наша краіна заўсёды заставацца сінявокай Беларуссю, краінай

найпрыгажэйшых рэк, азёр, лясоў і палёў. а для гэтага патрэбен парадак і чысціня.

-А каб усім жыць, як трэба адносіцца да прыроды? (берагчы і любіць).

Зямля - наша хата, нам тут жыць, піць гэту ваду, дыхаць гэтым паветрам. Усё на гэтай зямлі павінна быць нам роднае: і маленькі раўчук, і кучаравая бяроза. А вакол гэтулькі жорсткасці, абыякавасці да прыроды. Лясы, рэкі, сенажаці апыняюцца на краю згубы. І наша задача - прадухіліць усё гэта.

Вялікіх праблем вам пакуль не вырашыць, але сёе - тое вы можаце зрабіць: пасадзіць дрэва, даглядаць лес, падкормліваць птушак і звяроў узімку, узяць пад ахову мурашнік, паляну. Памятай:

Азёры - вочы Планеты!

Рэкі - вены Планеты!

Лясы - лёгкай Планеты!

Кветкі - упрыгожванне Планеты!

РЭФЛЕКСІЯ. Прагляд мультфільма "Хлопчык і Зямля".

Настаўнік: Класная гадзіна заканчваецца. Дзеці, запомніце! “ Чалавек не цар прыроды, а яе частка. Беражыце сваю Зямлю!”

Зараз кожны з вас атрымае памятку, каб не забываць пра тое, аб чым мы з вамі сёння гутарылі, аб тым, як правільна паводзіць сябе ў прыродзе.